Stockholms universitet

2022-02-10

Kursbeskrivning för Straffprocess – casekurs med bevisrättslig inriktning (15 hp)

Innehåll

Kursbeskrivning för Straffprocess – casekurs med bevisrättslig inriktning (15 hp) 1
Allmänt om kursen **2**
Innehåll och målsättning 2
Förkunskapskrav 4
Pedagogiken 4
Närmare om kursens uppbyggnad **5**
De olika kursmomenten och skriftliga och muntliga övningar 5
Internationella och komparativa inslag på kursen 5
Samverkan med det omgivande samhället 5
Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort 5
Krav för deltagande i undervisningen **6**
Registrering 6
Omregistrering 6
Avregistrering 6
Kurslitteratur och studieanvisningar **6**
Förberedelser inför undervisningen 6
Examination **7**
Examinationsmoment 7
Betygskriterier 7
Begäran om omprövning 12
Funktionsnedsättning **12**
Allmänt 12
Studentinflytande och kursutveckling **12**

Juridiska institutionen

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Universitetsvägen 10 C
Södra huset, Frescati

Telefon: 08-16 20 00
Telefax: 08-612 41 09
E-post: strp@juridicum.su.se

Stockholms universitet

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Kursen *Straffprocess – casekurs med bevisrättslig inriktning* är en fördjupningskurs på avancerad nivå och läsas de sista terminerna på juristprogrammet. Kursen ges på B-perioden på vårterminen och omfattar 15 högskolepoäng. **Observera** att kursen bör läsas tillsammans med fördjupningskursen *Förundersökning* som ges på A-perioden på vårterminen (se mer nedan).

Kursen *Straffprocess – casekurs med bevisrättslig inriktning* syftar till att fördjupa kursdeltagarnas kunskap om straffprocessen, och ett särskilt fokus läggs på bevisrättsliga frågeställningar. Deltagarna ges en god inblick i bevisrättens särställning i förhållande till gällande rätt samt den juridiska bevisprövningens behov av kunskap från andra vetenskapsområden, till exempel beteende-, natur- och kommunikationsvetenskapen. I detta ingår att skapa förståelse för vilka metod- och tillämpningsfrågor som den externa kunskapsinhämtningen kan komma att innebära.

Kursen undervisning bygger på i huvudsak tre steg. Genom dessa steg erbjuder kursen flera möjligheter för deltagarna att samla underlag för bedömningen av om de har nått kursens förväntade studieresultat.

I *steg 1 (bassteget)* ska deltagarna tillgodogöra sig grundläggande kunskaper för de i kursen centrala frågeställningarna. I detta ingår att deltagarna tillgodogör sig kunskap och aktuell forskning från andra vetenskapsområden av relevans för straffprocessen i allmänhet och den juridiska bevisprövningen i synnerhet.

I *steg 2 (tillämpningssteget)*, som bygger på casemetodik, ska deltagarna omsätta teoretisk kunskap till praktisk kunskap på ett sätt som visar förmåga till ett professionellt förhållningssätt. Detta sker genom ett antal rättegångsspel som har tillskapats i syfte att illustrera särskilda svårigheter kopplade till bland annat brottstyp, bevisföring och bevisvärdering. De brottmål som ligger till grund för rättegångsspelen har utarbetats på fördjupningskursen *Förundersökning* (varför kurserna bör samläsas). Deltagarna tilldelas olika roller och uppgifter i de olika rättegångsspelen och i detta ingår att utföra processhandlingar i såväl tal som skrift.

I *steg 3 (fördjupningssteget)* ska kursdeltagarna författa en individuell promemoria som behandlar en bevisrättslig frågeställning/flera bevisrättsliga frågeställningar av relevans för straffprocessen. Inom ramen för detta tredje steg ingår försvars- och oppositionsseminarier där varje kursdeltagare ska försvara sitt arbete samt opponera på en annan deltagares arbete.

Genom de olika stegen erbjuder kursen flera möjligheter för kursdeltagarna att samla underlag för bedömningen av om de har uppnått de förväntande studieresultaten. Deltagarna

Stockholms universitet

ska under kursen bygga en s.k. kursportfölj med hjälp av sina prestationer vid de olika examinationsmomenten. I slutet av kursen ska kursdeltagarna presentera sin kursportfölj i syfte att visa hur de, med hjälp av sina olika prestationer, har uppnått kursens förväntade studieresultat.

Efter genomgången kurs förväntas kursdeltagaren kunna:

Kunskap och förståelse

- visa fördjupad kunskap i och förståelse av den straffprocessuella regleringen och dess principer, och

- visa fördjupad kunskap i och förståelse av kunskap och aktuell forskning av relevans för den juridiska bevisprövningen samt de metod- och tillämpningsfrågor som den externa kunskapsinhämtningen kan innebära.

Färdighet och förmåga

- visa fördjupad förmåga att tillämpa straffprocessuella regler samt göra kvalificerade juridiska och bevisrättsliga bedömningar,

- visa fördjupad förmåga att självständigt och kritiskt identifiera, formulera och analysera bevisrättsliga frågeställningar, och

- visa förmåga att inom givna tidsramar självständigt planera för och genomföra en självständig och kritisk analys av en bevisrättslig frågeställning.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa fördjupad förmåga till ett professionellt förhållningssätt,

- självständigt och kritiskt bedöma bevisrättsliga frågeställningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor, och

- reflektera över sina egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av bevisrättsliga frågeställningar.

För att bli godkänd på kursen fordras att deltagarens sammanlagda prestationer visar att densamma har uppnått samtliga förväntade studieresultat.

Stockholms universitet

Förkunskapskrav

För tillträde till undervisning och examination krävs att den studerande har godkänt resultat omfattande minst 150 högskolepoäng på juristprogrammets obligatoriska kurser. Dessutom ska den studerande ha uppnått minst betyget godkänt i ämnena straffrätt och processrätt.

Pedagogiken

Undervisningen i *steg 1 (bassteget)* består av seminarier och seminarieövningar som är tänkta att ge en överblick och struktur för att på så sätt vara till hjälp vid inläsningen av kurslitteraturen och för förståelsen av de frågor som behandlas i densamma och som kan aktualiseras i casearbetet (i steg 2). Vissa seminarier är också tänkta att komplettera kurslitteraturen genom att behandla perspektiv och frågor som i mindre grad behandlas i litteraturen. Inför de flesta seminarierna finns möjlighet att ta del av åhörarkopior av presentationen som visas. Utöver institutionsanknutna lärare leds seminarierna av representanter från andra vetenskapsområden och praktiskt verksamma.

Casearbetet i *steg 2 (tillämpningssteget)*, som består av ett antal rättegångsspel, ger en god inblick i det arbetet som omgärdar en brottmålsprocess och särskilda bevissvårigheter vad gäller vissa brottstyper. Casearbetet innefattar såväl eget arbete som basgruppsarbete och en viss del av arbetet sker utanför schemalagd kurstid. Inom ramen för casearbetet förväntas deltagarna att utföra processhandlingar i tal och skrift. Som nämnts ovan utgör förundersökningsprotokollen i fördjupningskursen *Förundersökning* underlag för rättegångsspelen i aktuell kurs. Eftersom kursdeltagarna ges möjlighet att arbeta med ett och samma mål under en hel termin bör kurserna samläsas. Av samma anledning följer en och samma lärare de olika basgrupperna under båda kurserna. De deltagare som har läst *Förundersökning* har förtur till gruppval.

I *steg 3 (fördjupningssteget)* ska varje deltagare självständigt välja ett ämne att behandla inom ramen för sin promemoria. Under arbetet med promemorian kommer basgruppsdeltagarna att sammanträda och genomföra s.k. vetenskapliga studiecirklar i syfte att understödja metodologiska överväganden samt kommentera på varandras texter. Promemoriorna gås igenom vid särskilda försvars- och oppositionsseminarier där varje deltagare förväntas försvara sitt eget arbete samt opponera på en annan deltagares arbete. Momentet kan därför ses som förberedande inför kursen *Examensarbete*. Vid betygssättningen av promemorian tas hänsyn till ämnes relevans, vetenskaplig transparens, metodologiska överväganden, faktakunskap, förmåga till analys och argumentation, diskussion och slutsatser, språkbehandling och formalia.

Stockholms universitet

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten och skriftliga och muntliga övningar

Vid seminarierna och seminarieövningarna ställs krav på aktiv närvaro, med vilket avses att studenterna ska ha förberett sig samt aktivt delta i diskussioner och förekommande övningar, såväl skriftliga som muntliga. Under casearbetet ingår att utföra processhandlingar i såväl tal som skrift samt att bedöma andras processhandlingar i såväl tal som skrift. Vid arbetet med de individuella promemoriorna ingår att, antingen skriftligen eller muntligen, kommentera andra deltagares texter, under såväl skrivprocessen som vid försvars- och oppositionsseminarierna.

Obligatorier

I *steg 1* är vissa seminarier och seminarieövningar är obligatoriska, vilket framgår av schemat.

I *steg 2* är samtliga moment i casearbetet är obligatoriska (såväl skriftliga som muntliga moment). Detta gäller även sådant arbete som sker utanför schemalagd kurstid.

I *steg 3* är samtliga moment avseende arbetet med och försvaret av promemorian obligatoriska.

Fullgjort obligatorium är giltigt i två år.

Internationella och komparativa inslag på kursen

I förberedelserna inför flera av seminarierna ingår att läsa Europakonventionen, rättsfall från Europadomstolen och utdrag från internationell litteratur och vid seminarierna ska deltagarna kunna använda och redogöra för det internationella materialet.

I kursens olika moment ingår, där så är befogat, komparativa inslag.

Samverkan med det omgivande samhället

Flera av kurens lärare är praktiker, till exempel åklagare eller advokater, och i undervisningen kan de således anknyta till aktuella problem och företeelser i sin verksamhet.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

De frågor som behandlas under kursen anknyter till processrätten och straffrätten samt att straffprocessens syften till viss del även betraktas utifrån ett stats- och europarättsligt perspektiv.

Stockholms universitet

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

En student som avser att läsa en kurs ska vara registrerad senast andra kursdagen.

Omregistrering

Omregistrering på kursen görs främst av kursadministratören

Avregistrering

Deltagare som inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig under den första kursveckan om de vill behålla sin förtur. Annars sker avregistrering inom tre veckor efter kursstart. Detta görs via studentkontot i Ladok. Observera dock att Ladok inte räknar veckor från kursens första dag, utan räknar från kursstartsveckans första dag.

Observera: Avregistreringar kan få konsekvenser för rätten att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information.

Kurslitteratur och studieanvisningar

Kurslitteraturen består av följande material:

- Diesen, C., *Bevisprövning i brottmål*, 2 uppl., Norstedts juridik AB, Stockholm, 2015,
- Granhag, P.A., *Vittnespsykologi*, Studentlitteratur, Lund, 2001,
- Bring, T., Diesen, C., Wahren, A, *Förhör*, 3 uppl., Norstedts juridik, Stockholm, 2008,

- Studiematerial 1 *(Bevisrättsliga artiklar)* – tillgängligt i Athena, och
- Studiematerial 2 *(Material till rättegångsspelen)* – tillgängligt i Athena. Observera att det finns fyra versioner av studiematerial 2.

Övrig rekommenderad litteratur:

- Ekelöf, P.O., Edelstam, H., Pauli, M., *Rättegång häfte V*, 8 uppl., Norstedt, Stockholm, 2011

Förberedelser inför undervisningen

Läsanvisningar lämnas generellt inte. Deltagarna ansvarar i stället själva för att läsa relevanta avsnitt i litteraturen inför den lärarledda undervisningen och olika moment i casearbetet.

Stockholms universitet

Examination

Examinationsmoment

Kursens förväntade studieresultat examineras genom:

- aktiv närvaro vid seminarier och seminarieövningar med godkänt resultat. Med aktiv närvaro avses att deltagaren ska ha förberett sig samt aktivt delta i diskussioner och övningar,
- muntliga redovisningar med godkänt resultat,
- deltagande i rättegångsspelen med i första hand godkänt resultat där hänsyn tas till samarbetsförmåga, aktivitet och gruppens kollektiva resultat. Vissa roller betygssätts enligt den målrelaterade fyrgradiga betygsskalan eller den målrelaterade sjugradiga betygsskalan,
- författandet av en individuell promemoria som betygssätts enligt den målrelaterade fyrgradiga betygsskalan eller den målrelaterade sjugradiga betygsskalan (se bedömningskriterier ovan),
- prestationer under såväl försvars- som oppositionsseminarierna som betygssätts enligt den målrelaterade fyrgradiga betygsskalan eller den målrelaterade sjugradiga betygsskalan, och
- förmåga till självreflektion i presentationen av kursportföljen som betygssätts enligt den målrelaterade fyrgradiga betygsskalan eller den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Hänsyn tas till förmågan att röra sig mellan metanivån och genomförandenivån.

För att få tillgodoräkna sig sitt betyg på kursen krävs att deltagaren har fullgjort samtliga obligatoriska moment med godkänt resultat.

Betygskriterier

Betyg sätts mot bakgrund av en sammanvägd bedömning av prestationerna i de olika examinationsmomenten. Prestationer under seminarier och seminarieövningar, processhandlingar i tal och skrift och casearbetet betygssätts i första hand genom godkänt resultat. Vissa roller i rättegångsspelen betygssätts enligt den målrelaterade fyrgradiga betygsskalan eller den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Den individuella skrivuppgiften, prestationer vid försvars- och oppositionsseminarierna samt kursportföljen betygssätts enligt den mål-

Stockholms universitet

relaterade fyrgradiga betygsskalan eller den målrelaterade sjugradiga betygsskalan (se nedan). Deltagare som önskar betyg enligt den sjugradiga betygsskalan måste anmäla detta till kursadministrationen.

Vid betygssättningen kan prestationer som krävt endast godkänt resultat granskas närmare och således påverka kursbetyget.

Som betyg används något av vitsorden Med beröm godkänd (AB), Icke utan beröm godkänd (Ba), Godkänd (B) eller Underkänd (U).

Betygskriterierna bygger på de bedömningsområden som utgörs av de förväntade studieresultaten. Betygskriterierna ska läsas som typprestationer. I det enskilda fallet utgår examinatorn ifrån ett helhetsomdöme, där enstaka styrkor och svagheter kan kompensera varandra.

AB	Mycket god kunskap om och förståelse av de regelverk som omgärdar straffprocessen och aktuell forskning av relevans för den juridiska bevisprövningen. Mycket god tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på straffprocessens område. Mycket god förmåga att identifiera straffprocessuella och bevisrättsliga problem samt mycket god förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. Mycket god förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. Mycket god förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för straffprocessen. Mycket god förmåga att reflektera över det egna lärandet och den egna kunskapsinhämtningen.
Ba	God kunskap om och förståelse av de regelverk som omgärdar straffprocessen och aktuell forskning av relevans för den juridiska bevisprövningen. God tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på straffprocessens område. God förmåga att identifiera straffprocessuella och bevisrättsliga problem samt god förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn.

Stockholms universitet

	God förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. God förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för straffprocessen. God förmåga att reflektera över det egna lärandet och den egna kunskapsinhämtningen.
B	Godtagbar kunskap om och förståelse av de regelverk som omgärdar straffprocessen och aktuell forskning av relevans för den juridiska bevisprövningen. Godtagbar tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på straffprocessens område. Godtagbar förmåga att identifiera straffprocessuella och bevisrättsliga problem samt godtagbar förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. Godtagbar förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. Godtagbar förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för straffprocessen. Godtagbar förmåga att reflektera över det egna lärandet och den egna kunskapsinhämtningen.
U	Uppnår inte kraven för betyget B.

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

Som betyg enligt den sjugradiga betygsskalan används något av vitsorden A (Utmärkt), B (Mycket bra), C (Bra), D (Tillfredsställande) eller E (Tillräckligt). Underkända betyg är Fx (Otillräckligt) eller F (Helt otillräckligt).

A	Utmärkt kunskap om och förståelse av de regelverk som omgärdar straffprocessen och aktuell forskning av relevans för den juridiska bevisprövningen. Utmärkt tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på straffprocessens område.

Stockholms universitet

	Utmärkt förmåga att identifiera straffprocessuella och bevisrättsliga problem samt utmärkt förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. Utmärkt förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. Utmärkt förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för straffprocessen. Utmärkt förmåga att reflektera över det egna lärandet och den egna kunskapsinhämtningen.
B	Mycket god kunskap om och förståelse av de regelverk som omgärdar straffprocessen och aktuell forskning av relevans för den juridiska bevisprövningen. Mycket god tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på straffprocessens område. Mycket god förmåga att identifiera straffprocessuella och bevisrättsliga problem samt mycket god förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. Mycket god förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. Mycket god förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för straffprocessen. Mycket god förmåga att reflektera över det egna lärandet och den egna kunskapsinhämtningen.
C	God kunskap om och förståelse av de regelverk som omgärdar straffprocessen och aktuell forskning av relevans för den juridiska bevisprövningen. God tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på straffprocessens område. God förmåga att identifiera straffprocessuella och bevisrättsliga problem samt god förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. God förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation.

Stockholms universitet

	God förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för straffprocessen. God förmåga att reflektera över det egna lärandet och den egna kunskapsinhämtningen.
D	I huvudsak god kunskap om och förståelse av de regelverk som omgärdar straffprocessen och aktuell forskning av relevans för den juridiska bevisprövningen. I huvudsak god tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på straffprocessens område. I huvudsak god förmåga att identifiera straffprocessuella och bevisrättsliga problem samt i huvudsak god förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. I huvudsak god förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. I huvudsak god förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för straffprocessen. I huvudsak god förmåga att reflektera över det egna lärandet och den egna kunskapsinhämtningen.
E	Godtagbar kunskap om och förståelse av de regelverk som omgärdar straffprocessen och aktuell forskning av relevans för den juridiska bevisprövningen. Godtagbar tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på straffprocessens område. Godtagbar förmåga att identifiera straffprocessuella och bevisrättsliga problem samt godtagbar förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. Godtagbar förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. Godtagbar förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för straffprocessen. Godtagbar förmåga att reflektera över det egna lärandet och den egna kunskapsinhämtningen.

Fx	Mindre brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.
F	Större brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E

Begäran om omprövning

Begäran om omprövning lämnas på särskild blankett till kursadministratören.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet> Utbildning> Studera med funktionsnedsättning> Ansök om stöd och anpassningar

När ansökan är mottagen kontaktas du av studentavdelningen för att boka ett personligt möte.

Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdat. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga deltagare uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.